

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta – Katedra psychologie

Celetná 20, Praha 1

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce: Behaviorální charakteristiky dětí jako rizikový faktor školní neúspěšnosti v mladším školním věku

Autorka: Bc. Daniela Zierisová

Oponent: Mgr. Kateřina Kubíková, Ph.D.

Cíle práce

Cílem diplomové práce předložené k obhajobě bylo zjistit, do jaké míry by mohly souviset některé behaviorální charakteristiky dětí předškolního a mladšího školního věku se školní úspěšností. Dílčím cílem výzkumu bylo zhodnotit, jak míra tzv. *rodičovského zapojení* ovlivňuje školní úspěšnost. Stanovené cíle se podařilo naplnit.

Zpracování práce

V **teoretické části** práce autorka definuje pojem školní úspěšnost a velmi obsáhle se věnuje behaviorálním charakteristikám dítěte, které by mohly souviset s potenciální školní úspěšností nebo neúspěšností. Velmi kladně hodnotím zpracování druhé a třetí kapitoly, které jsou věnovány problematice temperamentu jako potenciálního prediktoru školní úspěšnosti. Na druhou stranu mi v práci chybí zmínky o dalších aspektech vstupujících do definování problému školní úspěšnosti, např. učitel, klima třídy či sociokulturní pozadí. Vzhledem k tomu, že se studentka rozhodla zkoumat tak multifaktorovou problematiku, kterou bezesporu školní úspěšnost je, by si další proměnné jistý prostor zasloužily. Teoretická část práce i přesto tvoří velmi kvalitní základ pro výzkum prezentovaný v praktické části.

Po **formální stránce** nemám k textu zásadní výhrady. Práce je psána srozumitelným jazykem, kapitoly na sebe logicky navazují a odkazy na použitou literaturu odpovídají platné normě. Drobné výhrady mám k formátování textu, zejména okraje jsou velmi široké. Studentka se pregnantně vyjadřuje, v některých částech je však text trochu strohý, autorka by mohla více rozvíjet své myšlenky a přidat vlastní odborný názor.

V **praktické části** práce autorka popisuje kvantitativní výzkum, ve kterém se pokusila ověřit, do jaké míry by mohli souviset zvolené behaviorální charakteristiky dítěte se školní úspěšností a jak tzv. rodičovské zapojení může moderovat úspěšnost ve škole. Po metodologické stránce bylo postupováno správně, je popsán vzorek, metoda a způsob sběru a zpracování dat. Výsledky výzkumu jsou prezentovány přehledně v tabulkách a komentovány vždy ve vztahu ke stanoveným hypotézám. Ve výzkumu se podařilo studentce verifikovat část hypotéz, rodičovské zapojení se ale neprokázalo jako prediktor úspěšnosti. V diskusní části autorka výstupy precizně komentuje, diskutuje výsledky výzkumu s empirií a předkládá možnosti, jak by se mohlo v této oblasti dále výzkumně pokračovat. K praktické části mám několik dílčích připomínek. Vzhledem k tomu, že dotazníky chování a dimenze úspěšnosti vyplňovali rodiče dětí, mohlo dojít k určitému zkreslení. Velmi oceňuji kvalitu zpracování dat a jejich interpretaci, a to zejména proto, že pro vyhodnocení byly zvoleny náročné statistické modely, pouze mi chybí zhodnocení deskriptivních charakteristik použitých nástrojů (tabulky 2–6 nejsou komentovány). Ke zvážení dávám, zda by vzhledem k velikosti vzorku nebylo vhodnější využít jiné statistické modely (méně náročné na data a velikost vzorku), které by lépe odhalily možné vazby, které by se v budoucnu mohly podrobněji zkoumat.

Celkově hodnotím práci jako kvalitní se zajímavým přesahem do odborné praxe. Studentka v práci srozumitelně formuluje, jednotlivé problémy a výstupy výzkumu interpretuje precizně a s odborným vhledem. Oceňuji zpracování výzkumné části práce a interpretaci výsledků.

Předloženou magisterskou práci doporučuji k obhajobě.

Hodnocení: výborně

V Plzni, 17.5. 2024

Mgr. Kateřina Kubíková, Ph.D.